SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:968

av Kalle Olsson (S)

Den geografiska representationen i riksdagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga åtgärder för att värna den geografiska representationen i Sveriges riksdag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige riksdag ska spegla hela landet. Därför är den geografiska representationen viktig. Ledamöter från olika delar av Sverige tar med sig sina perspektiv till det parlamentariska arbetet. Alla delar av landet har sina särdrag och utmaningar. Min valkrets, Jämtlands län, sticker exempelvis ut som ett utpräglat glesbygdslän; befolkningen utgör 1,3 procent av landets befolkning men bor utspridd över 12 procent av landets yta. Det påverkar hur man ser på till exempel frågor om avstånd och tillgång till samhällsservice.

I riksdagens kammare sitter inte ledamöterna på valfri plats, man sitter inte heller partivis eller utskottsvis. Man sitter länsbänksvis. Som ett uttryck för att ledamöter från hela Sverige finns representerad i kammaren.

Det finns dock många exempel på ledamöter som bott i en helt annan del av landet än den valkrets de representerat. För att vara valbar i en kommun eller region måste du vara folkbokförd där. För valda till riksdagen finns ingen motsvarande regel.

Över tid har vi sett hur framför allt norra Sverige tappat representation i riksdagen samtidigt som storstädernas ställning stärkts. Detta förstärks på ett olyckligt sätt när ett redan minskade antal mandat upptas av ledamöter som alltså representerar en valkrets men bor någon annanstans. Sådana ledamöter kan visserligen luftlandsätta sig en dag då och då i sin valkrets, men det är naturligtvis inte samma sak som att stadigvarande leva och bo i valkretsen och på djupet förstå de lokala förhållandena.

Utgångspunkten bör vara att alla riksdagsledamöter bor i den valkrets man representerar.

Kalle Olsson (S)